

Formació de capacitats humanes davant la nova economia

Juan Soto

President de HP Espanya i França

Actualment el mercat de valors demana accelerar les idees. No fa pas gaire a la borsa es premiaven les idees empresarials que en tres anys assolien el llindar de rendibilitat (*break even*). El factor diferencial de la societat actual és la velocitat amb què se succeeixen els esdeveniments. Els cicles tecnològics són cada vegada més breus i sembla que també els cicles econòmics s'ajusten en aquest sentit, però això exigiria un estudi més aprofundit, on es comparaessin els cicles econòmics i ocupacionals amb els cicles tecnològics.

Un informe de l'Eurostat assenyala que Espanya és el país de la Unió Europea amb el nombre més elevat de llicenciats en ciència i tecnologia en atur (aproximadament un 20%, davant del 5% europeu) i, per tant, el vicepresident del FORCEM explicava l'esforç que cal fer perquè la formació col·loqui els professionals a l'abast de les empreses i els sectors que els necessiten.

En definitiva, es plantegen dos problemes:

a. La formació dels nostres joves no s'adequa a les necessitats actuals.

b. La força laboral no té les capacitats tecnològiques que es necessiten avui dia. Així, un 80% de la formació dels treballadors es va rebre fa més d'una dècada, mentre que un 80% de la tecnologia de què es disposa a hores d'ara s'ha desenvolupat en el mateix període de temps.

Calen, per tant, plans de reconversió de professionals d'altres carreres o professions, i una reconversió també de les matèries curriculars i dels instruments a disposició dels formadors.

Els trets diferencials de la societat actual són:

- La rapidesa amb què se succeeixen els esdeveniments.
- La necessitat d'adaptar-se als canvis mitjançant la formació.

Els trets diferencials de Catalunya es poden resumir en:

- Societat amb una excel·lent qualitat de vida.
- País amb una excel·lent formació universitària.
- País amb vocació de modernitat.

Aquests trets comporten centrar les línies d'actuació en:

- Formació en capacitats humanes.
- Inversió en tecnologies de la informació.
- Polítiques imaginatives aplicades a la gestió dels recursos humans.

Avui més que mai la formació en capacitats humanes inclou més flexibilitat, més mobilitat i capacitats de negociació, coordinació, treball en equip, gestió, domini de l'anglès, metodologia i educar en la independència i en la capacitat de risc. Els desajustos es donen perquè els continguts de la formació no van alhora amb els productes i les eines tecnològiques amb què s'ha de treballar. Per tant, la formació continuada és imprescindible.

Pel que fa concretament a la formació en capacitats humanes, caldria centrar-se en:

- La formació dels joves en les habilitats i la destresa que es necessita fora de la investigació.
- La formació en una exploració permanent de com utilitzar amb la màxima eficàcia el temps d'un universitari per preparar-lo perquè continuï aprenent.

Si un país disposa d'un capital humà altament especialitzat, damunt d'aquest capital s'acumularà:

- Capital per a la inversió en capital risc.

- La societat podrà assimilar ràpidament la investigació feta fora i que el país no pot desenvolupar, però la implantaran a un cost òptim.
- El cicle de penetració de la tecnologia serà cada vegada més curt, i s'assimilarà al de les potències desenvolupadores de tecnologia.
- El capital-inversió de les multinacionals, que arriba amb comptagotes, serà substituït, i augmentat, per un capital propi basat i originat en les capacitats humanes.

Per tant, les propostes són:

- a. A curt termini, seria bo d'impulsar a les empreses plans interns de formació sobre les tecnologies de la informació i la gestió.
- b. Plans de reconversió del personal laboral contractat.
- c. Polítiques imaginatives de gestió i de retenció del talent.
- d. Polítiques educatives per als universitaris, que incloguin formació en tot allò que faci referència a la "intel·ligència emocional" (gestió, negociació, treball en equip, lideratge, etc.) i que desenvolupin l'hàbit de l'actualització permanent i el domini de la llengua anglesa.
- e. Crear mecanismes de competència entre les diverses universitats, que les obligui a donar una formació competitiva i adaptada a les necessitats del moment.